

Sygn. akt II Ka 294/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Prezes SO Robert Pelewicz (spraw.)

Sędziowie: SSO Zdzisław Błasiak

SSR (del.) Marian Rżany

Protokolant: st. sekr. sąd. Edyta Belczowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Tarnobrzegu – **Doroty Sochackiej**

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 roku

rozpoznał sprawę **J. P.**

oskarżonego z art. 156§2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonego od wyroku Sądu Rejonowego w Stalowej Woli - VIII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Nisku z dnia 15.05.2013r. w sprawie sygn. akt VIII K 23/13

I. **zmienia** zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I **eliminuje** zwrot „bądź poród operacyjny przez pochwę przy pomocy kleszczy położniczych lub próżnościagu położniczego”;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok **utrzymuje w mocy**;

III. **zasądza** od oskarżonego J. P. na rzecz oskarżycieli posiłkowych D. B. (1) i D. B. (2) kwot po 420 zł (czteryście dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;

IV. **zasądza** od oskarżonego J. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 zł (czteryście) tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt **II Ka 294/13**

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, z dnia 25 lutego 2014r.

w sprawie II Ka 294/13

Prokuratura Rejonowa w Nisku, aktem oskarżenia z dnia 20 lutego 2012 r., oskarżyła J. P. o to, że:

W okresie od 10 do 14 marca 2008 r w N., woj. (...), będąc lekarzem prowadzącym poród D. B. (1) w Oddziale G. - P. Szpitala (...) w N., nieumyślnie przez błędne i niezgodne z zasadami oraz standardami sztuki medycznej, działania polegające na preindukcji porodu pomimo istnienia do niej przeciwwskazań spowodowanych niewspółmiernością porodową oraz nieprzygotowaną częścią pochwową, prowokacji porodu poprzez założenie cewnika z balonem poza ujście wewnętrzne szyjki macicy, nie wykonaniu przed tym zabiegiem badania ultrasonograficznego oraz amnioskopii, kontynuowaniu indukcji porodu oxytocyną pomimo jej nieskuteczności, co w konsekwencji doprowadziło do

zagrożenia życia płodu z powodu powtarzających się zaburzeń tętna świadczących o jego niedotlenieniu, spowodował tym samym poprzez nie podjęcie w takiej sytuacji decyzji o natychmiastowym ukończeniu porodu poprzez: cięcie cesarskie, bądź poród operacyjny drogą przez pochwę przy pomocy kleszczy położniczych lub próżno ciągu położniczego, u małoletniego K. B.: encefalopatię, zakażenie wewnątrz maciczne, zespół rozsianego wykrzepiania wewnątrznaczyniowego, zespół zachłyśnięcia smółką, przejściową niewydolność nerek, obrzęk mózgu oraz wylewy do komór mózgu II stopnia, które to obrażenia stanowią ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu,

tj. o przestępstwo z art. 156§2 kk.

Sąd Rejonowy w Stalowej Woli VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Nisku, wyrokiem wydanym w dniu 15 maja 2013 r. w sprawie VIII K 23/13

I. uznał oskarżonego J. P. za winnego popełnienia zarzuconego mu aktem oskarżenia czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 156§2 kk i skazał go na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art 69§1 i §2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego J. P. warunkowo zawiesił na okres próby w wymiarze 3 (trzech) lat;

III. na mocy art. 71§1 kk orzekł wobec oskarżonego J. P. karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na kwotę 20 (dwadzieścia) zł;

IV. zasądził od oskarżonego J. P. na rzecz oskarżycielki posiłkowej D. B. (1) kwotę 4.068,00 (cztery tysiące sześćdziesiąt osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego;

V. zasądził od oskarżonego J. P. na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. B. (2) kwotę 4.068,00 (cztery tysiące sześćdziesiąt osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego;

VI. zasądził od oskarżonego J. P. na rzecz Skarbu Państwa część kosztów sądowych w kwocie 18.697,44 zł (osiemnaście tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt siedem złotych i czterdzieści cztery grosze), a w pozostałej części zwolnił go od kosztów sądowych.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyli apelacjami dwaj obrońcy oskarżonego J. P.: adw. W. N. (apelacja I) i adw. K. M. (apelacja II).

Wymieniony w pierwszej kolejności obrońca oskarżonego J. P. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi na podstawie art. 427§1 kpk oraz art. 438 pkt 2 i 3 kpk :

I. Obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a to : art. 2§1 pkt 1 kpk, art. 4 kpk, art. 5§2 kpk, art. 7 kpk, art. 201 kpk, art. 410 kpk oraz art. 424§1 pkt 1 kpk,

II. Błędy w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, które mogły mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegające na błędnym uznaniu, że oskarżony dopuścił się „ błędnych i niezgodnych z zasadami oraz standardami sztuki medycznej działań” i zaniechań (opisanych szczegółowo w zarzucie aktu oskarżenia, a przyjętych w całości za zaistniałe i zawinione przez oskarżonego – w pkt 1 zaskarżonego wyroku – v. sentencja zaskarżonego wyroku) – „co w konsekwencji doprowadziło do zagrożenia życia płodu...”(vide: konstrukcja zarzutu aktu oskarżenia przyjęta bezkrytycznie przez Sad I instancji w pkt 1 zaskarżonego wyroku, i to w sposób dowolny w rażącej sprzeczności z dowodami z dokumentów (dokumentacji lekarskiej z Oddziału P.) i wszystkimi opiniami (pisemnymi i uzupełniającą do protokołu rozprawy sądowej z dnia 13 marca 2013 r. – SR dla Warszawy Woli), w których biegły dr n. med. T. M. kilkakrotnie podkreślał, że: „Do godz. 22:00 dnia 13.03.08 postępowanie personelu oddziału p. g.szpitala w N. było zgodne ze standardami” i „U matki powoda do dnia 13.03.08. postępowanie medyczne było prawidłowe...” (vide: k.3 i 4 pisemnej opinii ww. biegłego, z dnia 15 lipca 2008 r.

Również błędnie Sad I instancji przyjął w pkt 1 sentencji zaskarżonego wyroku, że oskarżony „spowodował” u małoletniego K. B. obrażenia opisane w zarzucie aktu oskarżenia, „poprzez nie podjęcie w takiej sytuacji decyzji o natychmiastowym ukończeniu porodu poprzez cięcie cesarskie, bądź poród przy pomocy kleszczy położniczych lub próżno ciągu położniczego” (vide: opis zarzutu aktu oskarżenia wobec oskarżonego, i konstrukcja pkt 1 sentencji zaskarżonego wyroku, w którym Sad I instancji przyjmuje opis „czynu” oskarżonego z aktu oskarżenia bez żadnej modyfikacji - a przecież z dowodu uznanego przez Sad za wiarygodny, z wielu opinii biegłego dr n. med. T. M. wynika wprost, że zakończenie porodu 1) zabiegiem kleszczowym – nie było możliwe z uwagi na przeciwwskazania medyczne, 2) przy pomocy VE (wyciągacza próżniowego) – było niewykonalne (bez winy oskarżonego), gdyż tenże Oddział Szpitala w N. nie miał takowego na wyposażeniu, 3) o godz. 22:45, gdy pojawiło się wskazanie naglące do ukończenia porodu cięciem cesarskim, nie było możliwości wykonania tej operacji, a zdaniem biegłego – był to „błąd organizacyjny Szpitala” (brak - wówczas – drugiego kompletu operacyjnego) i brak odpowiedniej ilości czasu (max. 30 min. Od decyzji do wykonania operacji) – vide: k. 4 i 5 opinii biegłego z dnia 15 sierpnia 2008 r. – k.670-673 akt sprawy, k.2 opinii biegłego z dnia 15 czerwca 2009.

Wymieniony jako drugi obrońca oskarżonego J. P. zarzucił wyrokowi na podstawie art. 427§2 kpk w zw. z art. 438 pkt 2 kpk i art. 438 pkt 3 kpk:

I. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku poprzez :

1. uchybienie art. 410 kpk w zw. z art. 180 §2 kpk, co polegało na dokonaniu ustaleń faktycznych w oparciu o opinie :

A. instytucji naukowej – to jest Zakładu (...) w K., sporządzoną przez biegłych tej placówki 12 stycznia 2012 r.

B. biegłego prof. T. N. (1) – sporządzone 28 stycznia 2009 r., 28 stycznia 2010 r. oraz 18 maja 2009 r.

pomimo tego, iż wskazane opinie wydane zostały w oparciu o zeznania świadków- lekarzy: P. Z., E. L., J. Z., W. B., E. C., D. R., M. P., złożone w postępowaniu przygotowawczym bez zezwolenia sądu na przesłuchanie, co do faktów objętych tajemnicą lekarską, to jest z naruszeniem art. 180§2 kpk

2. uchybienie art. 424§1 pkt 1 kpk w zw. z art. 7 kpk, co polegało na dokonaniu oceny wskazanych wyżej opinii, a także ustnej opinii uzupełniającej biegłego dr n. med. T. M. z przekroczeniem zasad ich swobodnej oceny i wadliwym uznaniu:

A. opinii Zakładu i (...) w K. za pełną i jasną, pomimo tego, że:

- opinia ta wydana została wyłącznie w oparciu o zeznania świadków- lekarzy nie mogące stanowić dowodu w niniejszym postępowaniu,

- opinia wydana została przez biegłych bez zapoznania się z ponownymi przesłuchaniami świadków- lekarzy przeprowadzonymi w niniejszym postępowaniu, choć stosowne protokoły były już dostępne w czasie opiniowania,

B. ustnej opinii uzupełniającej dr. n. med. T. M. (2) z 13 marca 2013 r. za pełną, pomimo tego, że wydana została bez zapoznania się przez biegłego z aktami postępowania,

C. opinii sporządzonych przez biegłego prof. T. N. za pełne, jasne i niesprzeczne, podczas, gdy w opiniach:

- zawarte zostały stwierdzenia, które pozostawały ze sobą w sprzeczności,

- dokonano wybiórczej analizy materiału dowodowego, pomijając te dowody, które nie pasowały do prezentowanej przez biegłego tezy,

- nie zostało wyjaśnione, czy sporządzając opinię uzupełniającą z 18 maja 2011 r., biegły brał także pod uwagę zeznania świadków lekarzy sporządzone wcześniej, w warunkach braku stosownej zgody Sądu, w trybie art. 180 §2 kpk na złożenie tych zeznań.

3. uchybienie art. 366§1 kpk w zw. z art. 196 §3 kpk – poprzez nie dopuszczenie przez Sąd z urzędu dowodu z opinii innego biegłego lub innej jednostki naukowej niż Zakład i(...) w K. – na okoliczności określone w postanowieniu Prokuratury Rejonowej w Nisku z 3 czerwca 2011 r. – wobec poważnych wątpliwości, co do fachowości zespołu opiniującego rzeczony Zakład.

4. uchybienie art. 201 kpk i art. 194 pkt 1-3 kpk poprzez dopuszczenie ustnej uzupełniającej opinii biegłego dr n. med. T. M. bez uprzedniego wydania postanowienia w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii tegoż biegłego w niniejszej sprawie, które to postanowienie spełniałoby wymogi art. 194 kpk

5. uchybienia art. 366§1 kpk w zw. z art. 198§1 kpk poprzez nie udostępnienie biegłemu dr n. med. T. M. akt postępowania – pomimo tego, że było to niezbędne do wydania przez biegłego pełnej ustnej opinii uzupełniającej, a co za tym idzie, do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy.

6. uchybienie art. 424§1 pkt 1 kpk w zw. z art. 4 kpk poprzez:

A. oparcie ustaleń faktycznych, co do błędów w leczeniu popełnionych rzekomo przez oskarżonego i ich skutków dla pokrzywdzonego dziecka, wyłącznie w oparciu o tezy opinii biegłego prof. T. N., a z pominięciem twierdzeń zawartych w opinii T. M., pomimo uznania przez Sąd opinii obydwu biegłych za równie wiarygodne i rzetelne,

B. ustalenie, że możliwe było skompletowanie zespołu (...) w Szpitalu(...) w N. 14 marca 2008 r. po godzinie 20:30, z pominięciem zeznań lek. H. K. i piel. S. P., które świadczyły przeciwnie,

C. ustalenie, że doszło do naciskania przez oskarżonego i towarzyszące mu położne brzucha rodzącej, pomimo tego, iż zeznania piel. Z. S., którym Sąd dał całkowitą wiarę, świadczyły przeciwnie

bez należytego uzasadnienia pominięcia przez Sąd wskazanych dowodów.

7. uchybienie art. 366 §1 kpk w zw. z art. 193§1 kpk, co polegało na nie dopuszczeniu przez Sąd z urzędu dowodu opinii biegłych – pomimo tego, że wymagane były wiadomości specjalne do ustalenia tego:

A. czy operacja wrzodu (perforującego) żołądka wykonana w Szpitalu (...) w N. 14 marca 2008 r. nie była zabiegiem ratującym życie i „mogła poczekać” (biegły z zakresu chirurgii),

B. do której godziny w dniu 14 marca 2008 r., biorąc pod uwagę czas rozpoczęcia nadmienionej powyżej operacji chirurgicznej perforującego wrzodu żołądka, mogły osoby składające się na zespół (...) uczestniczyć w innym niż operacja ta zabiegu (biegły z zakresu chirurgii),

C. czy możliwe było w dniu 14 marca 2008 r. w Szpitalu(...) w N. wykonanie zabiegu cięcia cesarskiego bez obecności instrumentariuszki i pielęgniarki anestezjologicznej (biegły z zakresu anestezjologii i ginekologii).

8. Uchybienie art. 366§1 kpk w zw. z art. 167 kpk poprzez nie przeprowadzenie należytego postępowania dowodowego zmierzającego do ustalenia w jakich godzinach był rzeczywiście dostępny zespół (...) (anestezjolog, instrumentariuszka, pielęgniarka anestezjologiczna), który dyżurował w dniu 14 marca 2008 r. w Szpitalu(...) w N..

9. Uchybienie art. 424§1 pkt 1 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk w szczególności poprzez ustalenie – bez przeprowadzenia po temu odpowiedniego postępowania dowodowego, że do 22:30 w dniu 14 marca 2008 r. dostępny był w Szpitalu (...) w N. dla celów dokonania zabiegu zespół (...).

10. Uchybienie art. 366§1 kpk w zw. z art. 16 kpk w zw. z art. 180§1 kpk w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. nr 174 z 2011 r. poz. 1039 ze zm.) – poprzez nie poinformowanie przesłuchiowanych położnych o możliwości odmowy zeznań, w zakresie w jakim przedmiot tych zeznań dotyczył okoliczności objętych tajemnicą zawodową.

11. Art. 181§1 kpk – poprzez prowadzenie przez Sąd bez wyłączenia jawności przesłuchań świadków, pomimo tego, że do zeznających świadków znajdował zastosowanie art. 180§1 i 2 kpk.

II. Błędy w ustaleniach faktycznych, polegające na przyjęciu, że:

1. Opinia Zakładu i (...)w K. wydana została po wszechstronnej analizie zeznań świadków, podczas gdy w rzeczywistości biegli nie zapoznali się z szeregiem zeznań świadków-lekarzy,

2. Zdaniem biegłych operacja wrzodu (perforującego) żołądka wykonana w Szpitalu (...)w N. 14 marca 2008 r. nie była zabiegiem ratującym życie, podczas gdy w żadnej opinii będącej podstawą wyrokowania biegli nie wysnuli takiego wniosku.

Obaj obrońcy wskazując na powyższe podstawy wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje obrońców oskarżonego J. P., w ocenie Sądu odwoławczego okazały się zasadne jedynie w niewielkiej części, przy czym analiza zarzutów apelacyjnych, jak i ich uzasadnienie prowadzi do wniosku, że wyrok w niniejszej sprawie nie mógł się ostać w pierwotnej formie i należało go zmienić.

Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do stwierdzenia, że sąd I instancji dokonał właściwej oceny całokształtu zebranego materiału dowodowego, trafnie odtworzył na jego podstawie stan faktyczny, po czym przeprowadził prawidłową subsumcję ustalonych faktów pod przepisy prawa karnego materialnego uznając, że oskarżony J. P. dopuścił się przestępstwa z art. 156 § 2 kk., poprzez popełnienie szeregu błędów, które doprowadziły do powstania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu u małoletniego K. B.. Swoje stanowisko i podjęte rozstrzygnięcia sąd meriti dokładnie przedstawił oraz przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach wyroku i chociaż w jego procedowaniu oraz szczegółowych ustaleniach można doszukać się pewnych uchybień, czy mankamentów, na które wskazują w niektórych punktach swych apelacji obrońcy oskarżonego, to jednak nie miały one istotnego wpływu na prawidłowość rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej J. P. i przyczyniły się do zmiany zaskarżonego wyroku zaledwie w niewielkiej jego części.

Sąd Rejonowy w Stalowej Woli rozpoznając tę sprawę w I instancji trafnie uchwycił istotę czynu oskarżonego. Bezsporny był fakt, że J. P., będąc lekarzem w Oddziale G. P. Szpitala (...)w N., prowadził poród D. B. (1). Bezspornym jest również fakt, że D. B. (1) po raz pierwszy trafiła do ww. szpitala w dniu 5 marca 2008 r. w stanie bardzo dobrym, a życiu i zdrowiu jej dziecka nie zagrażało wtedy żadne niebezpieczeństwo. Od tej daty lekarzem, który podejmował decyzje i wydawał zalecenia medyczne w sprawie D. B. (1) i sposobu prowadzenia jej ciąży był oskarżony J. P. – to również nie budzi żadnych wątpliwości.

Najtrudniejszym i najistotniejszym zadaniem Sądu meriti w tej sprawie było ustalenie, czy decyzje oskarżonego, podejmowane wobec pokrzywdzonej, były zgodne z zasadami i standardami sztuki medycznej i czy miały one wpływ na powstanie zagrożenia życia płodu. Odpowiedzi na te pytania dostarczyły opinie medyczne – opinie rzetelne, jasne, sporządzone przez trzy niezależne od siebie nawzajem podmioty. Sąd odwoławczy, podobnie jak Sąd I instancji oraz sami biegli, nie dopatrywał się w tych opiniach rażącej sprzeczności i należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że opinie te generalnie są zbieżne w swej treści, wbrew temu co sugerują obrońcy oskarżonego. Oczywiście treść opinii nie pokrywa się ze sobą w stu procentach, co zresztą jest niemożliwością przy tak obszernym materiale dowodowym, ale ze wszystkich opinii wyłania się bardzo wyraźny obraz sytuacji, jaka miała miejsce 13 marca 2008 r., który jest

dla Sądu wystarczający do wyciągnięcia niekorzystnych dla oskarżonego wniosków. Obrazu tego nie są w stanie zaciemnić mnożone przez obronę oskarżonego wątpliwości o charakterze drugoplanowym, które stanowią znaczną część zarzutów apelacyjnych obu obrońców oraz fakt nieprzyznania się oskarżonego do winy.

I tak, odnosząc się do zarzutów apelacji I, w punkcie I apelacji, skarżący wskazał, że wyrok sądu I instancji został wydany z naruszeniem szeregu przepisów prawa procesowego, tj. art. 2§1 pkt 1 kpk, art. 4 kpk, art. 5§2 kpk, art. 7 kpk, art. 201 kpk, art. 410 kpk oraz art. 424§1 pkt 1 kpk. Zarzut ten w ocenie Sądu odwoławczego jest nietrafiony i stanowi jedynie polemikę z ustaleniami Sądu I instancji.

Jeżeli idzie o zarzut naruszenia art. 2 § 1 kpk to jest oczywiste, że przepis ten ma charakter ogólny, określający jedynie cele postępowania karnego i kilka obowiązujących w tym postępowaniu zasad, nie reguluje przebiegu procesu karnego, i tym samym nie może być mowy o jego naruszeniu w sposób poddający się kontroli instancyjnej.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia art. 4 kpk, art. 5 kpk, art. 7 kpk, i art. 410 oraz 424§1 kpk, należy stwierdzić, że przedstawiona przez skarżącego krytyka oceny zeznań oskarżonego i oceny poszczególnych opinii lekarskich nie jest trafna. Uzasadnienie wyroku Sądu meriti w tym zakresie spełnia wszystkie wymogi art. 424 § 1, art. 4, art. 5 i art. 7 kpk. Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku wskazał bowiem, czym się kierował i dlaczego wyjaśnienia oskarżonego J. P. uznał tylko częściowo za wiarygodne. W motywach zaskarżonego wyroku wskazał też, jakie fakty i dowody uznał za odpowiadające rzeczywistemu przebiegowi wydarzeń, na jakich się w tej mierze oparł dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Ocena ta dokonana została z uwzględnieniem reguł określonych w art. 4 i 7 kpk., a więc nie narusza granic swobodnej oceny dowodów oraz jest zgodna z zasadami doświadczenia życiowego. W niniejszej sprawie dowody przemawiające zarówno na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego zostały przeanalizowane w motywach zaskarżonego wyroku, a wymienione wyżej wymogi oraz wskazania zostały zachowane. Zeznania oskarżonego J. P., konsekwentnie nie przyznającego się do winy, zostały zweryfikowane innymi dowodami przeprowadzonymi w sprawie, a zwłaszcza zeznaniami innych świadków i opiniami biegłych K. N., T. M. (2) oraz opinią Katedry i(...)w K., dlatego też Sąd I instancji nie dał im całkowitej wiary, a motywy tej decyzji szczegółowo opisał w uzasadnieniu wyroku.

Przechodząc do zarzutu rażącej sprzeczności w opiniach medycznych, podnoszonego w obu apelacjach, należy przypomnieć, że w sprawie wypowiedziały się trzy niezależne jednostki opiniujące: biegły K. N., biegły T. M. (2) oraz Katedra i (...) w K., które we wszystkich swoich opiniach, zarówno tych pisemnych jak i uzupełniających, dokonały całościowej kompleksowej i rzetelnej analizy sytuacji, która miała miejsce dnia 13 marca 2008 r. Sąd odwoławczy nie dopatrywał się istotnych rażącej sprzeczności w tych opiniach, a uważna całościowa lektura ich treści z pewnością nie prowadzi do wniosków, jakie sugerują obrońcy oskarżonego, iż opinie te diametralnie się różnią. Rzecz bowiem w tym, żeby z całości materiału dowodowego i wszystkich opinii stworzyć całościowy spójny obraz zaistniałej sytuacji, z uwzględnieniem wszystkich istotnych w sprawie szczegółów, a nie obraz na potrzeby tylko i wyłącznie linii obrony, oparty jedynie na wybiórczych stwierdzeniach biegłych. Ocena opinii biegłych dokonana przez Sąd I instancji i podtrzymana przez Sąd odwoławczy jest prawidłowa. Godzi się zauważyć, że ocena i wartościowanie opinii biegłych mogą przebiegać wyłącznie w płaszczyźnie analizy logicznej. W kwestii uznania opinii za jasną i pełną w rozumieniu art. 201 kpk decydujące znaczenie ma ocena sądu, a nie stron. Dyskwalifikowanie opinii biegłych wymaga od sądu uprzedniego wykazania, że były one oparte na błędnych przesłankach, względnie że nie odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy w danej dziedzinie lub też że są sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania. Procedura karna nie daje bowiem organowi procesowemu prawa do jednostronnego - arbitralnego zdyskwalifikowania opinii biegłego bez wykazania, że jest ona niepełna lub niejasna, albo została sporządzona w sposób nierzetelny lub niekompletny. Należy podkreślić, że do takiej dyskwalifikacji opinii w niniejszej sprawie nie doszło, a więc niezasadny jest zarzut naruszenia art. 201 kpk podniesiony w obu apelacjach.

Podnoszone w obu apelacjach zarzuty, co do faktycznego braku możliwości organizacyjnych oskarżonego do przeprowadzenia operacji cecia cesarskiego, w ocenie Sądu odwoławczego są również nietrafione. Sąd meriti ustosunkował się do tej kwestii na k.14-15 uzasadnienia wyroku i nie można się tutaj dopatrzeć błędów natury logicznej. Należy podkreślić, że całe zdarzenie było rozciągnięte w czasie i pierwsze oznaki niedotlenienia płodu

pojawiły się o godz. 18:00 – już wtedy, zdaniem biegłego K. N., decyzję o cięciu cesarskim należało poważnie rozważyć. Przyjęcie postawy wyczekującej było błędem, a długotrwałe niedotlenienie spowodowało nieodwracalne zmiany u małoletniego K. B.. Kolejnym faktem, świadczącym na niekorzyść oskarżonego jest to, że po godzinie 22:30 nie podjął on nawet próby zorganizowania drugiego zespołu operacyjnego, co może być uzasadnione tym, że wiedział on, że jest to fizycznie niemożliwe. Ale jeśli taką wiedzę posiadał, to tym bardziej, wiedząc o problemach z tętnem u małoletniego K. B. występujących już od godz. 18:00, powinien podjąć odpowiednie działania przed porą nocną, w celu zabezpieczenia pacjentki i jej dziecka, czego nie uczynił. Faktem jest, że oskarżony nienależycie ocenił sytuację i swoimi błędnymi decyzjami przyczynił się do wywołania u małoletniego K. B. skutków, opisanych w punkcie I wyroku.

Sprawą drugoplanową w ocenie Sądu odwoławczego pozostaje kwestia, podnoszona przez obu obrońców oskarżonego, możliwości zorganizowania drugiego zespołu operacyjnego po godz. 22:45, jak i to czy operacja perforującego wrzodu żołądka (która rozpoczęła się o godz. 23) wykonywana w tym samym czasie w Szpitalu (...) w N. była operacją ratującą życie. Odpowiedź na te pytania nie była niezbędna do prawidłowego rozpatrzenia sprawy, a tym bardziej nie wymagała powoływania kolejnych biegłych, co znacznie wydłużyłoby postępowanie. Kwestie te nie miały kluczowego znaczenia w ocenie całokształtu materiału dowodowego, a podkreślana przez obrońców waga tych faktów jest w istocie iluzoryczna, gdyż istota zaniedbań oskarżonego polegała na podjęciu całego szeregu błędnych decyzji przed krytyczną godziną, które doprowadziły do tragicznego finału.

Jedynym zasadnym zarzutem apelacji I był zarzut przyjęcia przez Sąd I instancji w punkcie I sentencji zaskarżonego wyroku, że oskarżony „spowodował” u małoletniego K. B. obrażenia opisane w zarzucie aktu oskarżenia i przyjęte przez Sąd meriti „poprzez nie podjęcie (...) decyzji o natychmiastowym ukończeniu porodu poprzez (...) poród przy pomocy kleszczy położniczych lub próżnościągu położniczego”. W świetle zebranych dowodów, zwłaszcza opinii biegłych, wynika wprost, że zakończenie porodu przy pomocy kleszczy położniczych nie było możliwe ze względu na przeciwwskazania medyczne (wg opinii biegłego T. M. (2)), a wyciągacz próżniowy nie znajdował się na wyposażeniu Oddziału G. P. Szpitala (...) w N.. Sąd meriti prawidłowo odnotował te fakty na k. 7 uzasadnienia wyroku. Pomimo tego w sentencji wyroku znalazł się bezzasadny zarzut nie użycia tych właśnie narzędzi przez oskarżonego, w celu zakończenia porodu, co było obiektywnie niemożliwe lub niewskazane.

Przechodząc do apelacji II, drugiego obrońcy oskarżonego J. P., Sąd Apelacyjny, nie znalazł w niej żadnego zarzutu, o takiej wadze, która uzasadniałaby uniewinnienie oskarżonego lub przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Apelacja II w dużej mierze oparta została na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, a zwłaszcza na uchybieniu art. 180§2 kpk, co miało polegać na dokonaniu ustaleń faktycznych w oparciu o zeznania świadków-lekarzy, złożone w postępowaniu przygotowawczym bez zezwolenia sądu na przesłuchanie, co do faktów objętych tajemnicą lekarską. Nie można jednak podzielić tego stanowiska obrony, dotyczącego art. 180§2 kpk. Należy bowiem zgodzić się z przeważającym w literaturze i orzecznictwie stanowiskiem, iż przepis art. 180§2 kpk ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy lekarz obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej odmówi składania zeznań, co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek. Jeżeli natomiast nie odmówi on złożenia zeznań na te okoliczności, sądowi wolno go przesłuchać także w tym przedmiocie, bez wszczynania postępowania, o którym mowa w art. 180§2 kpk (postanowienie SN z dn. 11 lutego 2013 r. SNO 58/12, LEX nr 1297724; postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 15 grudnia 2004 r. III KK 278/04, OSNKW 2005, Nr 3, poz. 28). Z uwagi na to, że przesłuchiwni w tej sprawie świadkowie-lekarze, świadomi zakresu obowiązującej ich tajemnicy lekarskiej, nie odmówili składania zeznań w postępowaniu przedsądowym, nie było podstaw do wszczynania postępowania przewidzianego w art. 180§2 kpk. Z tych wszystkich względów trzeba stwierdzić, że braki w postępowaniu przygotowawczym w tym zakresie nie występują i w związku z tym wszystkie zeznania świadków-lekarzy złożone na etapie postępowania przygotowawczego należy uznać za pełnowartościowe dowody w sprawie, które mogły być podstawą do wydania opinii medycznych. Uwagi dotyczące art. 180§2 dotyczą również zeznań personelu medycznego średniego stopnia i zarzutu z art. 180§1 kpk. Tym samym Sąd odwoławczy nie dopatrył się żadnych powodów do podważenia zaufania do fachowości i jakości opinii wydanej przez biegłych z Zakładu i (...) w K.. W sprawie sporządzano opinie główne i opinie uzupełniające, następujące po sobie opinie były uzupełniane przez biegłych kolejnymi informacjami, wynikającymi z uzupełniania przewodu sądowego o coraz to szerszy materiał dowodowy. Niezasadny jest zatem zarzut, że część opinii było wydawanych na

podstawie niepełnego materiału dowodowego, gdyż były one systematycznie uzupełniane w toku postępowania. Biegły T. N. miał być słuchany w sprawie w ramach pomocy prawnej przez Sąd Rejonowy w Warszawie-Woli, ale do tego nie doszło, gdyż biegły zmarł. Sąd I instancji na mocy art. 170§1 pkt 4 kpk pominął dowód z przesłuchania tego biegłego (k.895), w aktach sprawy pozostaje jednak opinia główna i opinie uzupełniające, które są wystarczające dla Sądu do rozwiania wszelkich wątpliwości w sprawie.

Jeżeli idzie o opinię biegłego T. N. to należy stwierdzić, że została ona sporządzona z dużą starannością i dbałością o szczegóły. Sąd odwoławczy nie znajduje podstaw do jej podważenia. Zarzut przyjęcia przez biegłego T. N., a za nim przez Sad meriti, tezy, że wody płodowe były koloru zielonego, uzasadnione było to tym, że taki zapis pojawił się w dokumentacji medycznej. Biegły należycie uzasadnił, dlaczego akurat ten zapis uznał za odpowiadający prawdzie.

Nietrafiony jest również zarzut, że nie doszło do naciskania przez oskarżonego i towarzyszące mu położne brzucha rodzącej, zostało to potwierdzone zeznaniami świadka D. R. oraz pokrzywdzonej D. B. (1), którym Sąd dał wiarę w tym zakresie – k. 9 uzasadnienia wyroku i dokładnie wyjaśnił dlaczego tą właśnie wersję uznał za wiarygodną. Omyłkowo jednak w uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji uznał zeznania położnej Z. S. za w pełni wiarygodne - w tym zakresie należało uznać je za niewiarygodne, tak jak zeznania położnej U. P. i K. J..

Co do wielkości płodu, biegły opiniował w oparciu o dokumentację medyczną sporządzoną przez lekarza prowadzącego ciążę pokrzywdzonej w okresie przedszpitalnym P. Z., w której jasno były zawarte informacje o wielkości płodu i wynikało z nich bezsprzecznie, że dziecko będzie „duże” (badania USG). Fakt, że oskarżony zignorował przy przyjęciu pokrzywdzonej informację o wielkości płodu wynikał z tego, że oskarżony nie zapoznał się przy przyjmowaniu pacjentki z tą właśnie dokumentacją medyczną, co nie może być okolicznością usprawiedliwiającą jego niewiedzę.

Reasumując apelacje obrońców oskarżonego J. P. zaskutkowały tym, że Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu zmienił zaskarżony wyrok tylko w nieznacznym zakresie - w punkcie I wyroku z opisu czynu przypisanego oskarżonemu eliminując zwrot „bądź poród operacyjny przez pochwę przy pomocy kleszczy położniczych lub próżnością położniczego”. W pozostałym zakresie Sąd utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając tym samym winę oskarżonego. (pkt II wyroku).

Zmieniając zaskarżony wyrok, Sąd odwoławczy procedował w oparciu o przepisy art. 437 § 1 i § 2 kpk.

Sąd odwoławczy zasądził od oskarżonego J. P. na rzecz oskarżycieli posiłkowych D. B. (1) i D. B. (2) kwoty po 420 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (pkt III Wyroku). W tej kwestii Sąd działał na podstawie art 627 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z §14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążony został oskarżony J. P. (punkt IV wyroku). Orzeczenie w tym przedmiocie zapadło po myśli art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk, w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn.: Dz.U. nr 49, poz.223 z 1983r., ostatnie zmiany: Dz.U. nr 229, poz.2272 z 2003r.).